

DORPSONTWIKKELINGSPLAN

ALVERNA

ANNO 2016

INLEIDING

Voor u ligt het Dorpsplan van Alverna, opgesteld vanuit een breed gedragen visie over de toekomst van Alverna. Een visie waarin richting wordt gegeven aan hoe het dorp en het buitengebied er de komende jaren uit zouden moeten zien. Een plan waarin staat wat we willen behouden en wat we willen versterken, hoe we willen wonen en werken, recreëren en ontspannen. Kortom: hoe we de komende 15 jaar willen leven in ons prachtige Alverna.

Het startsein voor dit Dorpsplan is in mei 2015 gegeven, door het samenstellen van een werkgroep. Een groep enthousiaste inwoners van Alverna zijn hierin samen met Vereniging Kleine Kernen Gelderland (VVK) en de gemeente Wijchen aan de slag gegaan en hebben het proces vorm en inhoud gegeven.

Het Dorpsplan is uitgereikt op 7 september 2016 aan de gemeenteraad van Wijchen en verspreid onder de organisaties en bewoners van Alverna.

De Dorpswerkgroep geeft nu het stokje door aan nieuwe (uitwerk-)groepen om de plannen uit te werken en te verwezenlijken.

INHOUD

1.	Leeswijzer	<i>pag. 3</i>
2.	Voorwoord	<i>pag. 3</i>
3.	Dorpsontwikkelingsplan	<i>pag. 4</i>
3.1	Leefbaarheid Alverna in perspectief	<i>pag. 4</i>
3.2	Procesbeschrijving	<i>pag. 5</i>
3.3	De werkgroep	<i>pag. 6</i>
4.	Onze visie op een groen Alverna	<i>pag. 6</i>
5.	Alverna toen en nu	<i>pag. 7</i>
6.	Uitwerking Thema's	<i>pag. 11</i>
6.1	Wonen	<i>pag. 11</i>
6.2	(Jeugd)voorzieningen	<i>pag. 13</i>
6.3	Samenwerken en verbondenheid	<i>pag. 15</i>
6.4	Verkeersveiligheid	<i>pag. 17</i>
6.5	Ontwikkeling buitengebied	<i>pag. 21</i>
6.5.1	Snel internet	<i>pag. 21</i>
6.6	Natuur, recreatie en omgeving	<i>pag. 22</i>
6.6.1	MOB-complex en skiberg	<i>pag. 23</i>
6.6.2	Beplanting Graafseweg	<i>pag. 24</i>
6.6.3	Natuurgebieden	<i>pag. 24</i>
6.7	Duurzaamheid	<i>pag. 25</i>
6.8	Overige onderwerpen	<i>pag. 26</i>
7.	Speerpunten en hoe nu verder	<i>pag. 27</i>
<i>Bijlagen:</i>		
•	Verenigingen in Alverna	<i>pag. 29</i>
•	Betrokken partijen klankbordbijeenkomst	<i>pag. 29</i>
•	Uitwerking startbijeenkomst	<i>pag. 30</i>
•	ProCollege	<i>pag. 31</i>

1. LEESWIJZER

In hoofdstuk 4 komt de visie van de DOP-werkgroep naar voren. In hoofdstuk 5 wordt kort Alverna van toen en nu beschreven. De uitwerking van de thema's leest u in hoofdstuk 6, dat is ingedeeld aan de hand van gekozen thema's. In hoofdstuk 7 volgt een schets van de speerpunten en 'hoe nu verder'.

Tot slot is er meer informatie beschikbaar op onze website: www.dorpshuisoase.nl/dop

Hier vindt u ook een overzicht van alle genoemde ideeën die bewoners tijdens de startbijeenkomst naar voren hebben gebracht.

2. VOORWOORD

Dromen Durven Doen

Voor u ligt het dorpsontwikkelingsplan van Alverna. In mei 2015 is een werkgroep samengesteld. De samenstelling van deze groep is een goede afspiegeling van de inwoners op Alverna: jong, oud, mannen, vrouwen, uit het centrum en uit het buitengebied. De werkgroep werd ondersteund door de gemeente Wijchen en de Vereniging van Kleine Kernen Gelderland (VKK).

Het doel van de werkgroep was om een plan te schrijven voor en met de inwoners van Alverna over de dingen die moeten blijven en wat moet veranderen of beter kan. Kortom, hoe willen wij, als Alvernezen, dat Alverna er over 10 of 15 jaar uitziet? Hoe vinden we dat ons dorp en het buitengebied er de komende jaren uit moet zien, wat vinden we waardevol om te behouden en wat willen we verbeteren?

Met een hoog ambitieniveau begonnen we aan het organiseren van een Schouw en een

Startbijeenkomst. De Schouw vond in juni 2015 plaats op een prachtige zomeravond, waarbij we als Werkgroep de voor het plan relevante locaties hebben bezocht.

Op 30 september 2015 vond de Startbijeenkomst plaats. Onder het motto dromen, durven en doen nodigden wij de inwoners van Alverna uit om hun dromen te delen met ons, met als doel om later samen die dingen te gaan doen die Alverna nog mooier maken. Een grote groep Alvernezen was deze avond bereid hun ideeën en dromen op tafel te leggen. Vervolgens is de werkgroep met deze ideeën aan de slag gegaan en zijn de ideeën verder uitgewerkt in concrete actiepunten.

Er kwam sterk naar voren, dat de leefbaarheid van ons dorp bepaald wordt door kernwaarden zoals veiligheid, samenwerken en verbondenheid. Deze kernwaarden moeten behouden blijven en vergroot worden. Onder leefbaarheid verstaan we ook levensvatbaarheid. Met dit begrip wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een

dorpsplan gepresenteerd aan de bewoners en overhandigd aan het College van burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraad. De presentatie is gehouden op 7 september 2016.

6. Instellen uitwerkgroepen

Vervolgens zullen de meest levensvatbare onderdelen uit het plan verder uitgewerkt en uitgevoerd worden. Dit kan snel, maar soms is een lange adem nodig.

3.3 De werkgroep

In mei 2015 is de werkgroep Dorpsontwikkelingsplan (DOP) Alverna van start gegaan. De werkgroep bestaat uit achttien enthousiaste inwoners met John Peters als voorzitter. Twee procesbegeleiders van de Vereniging Kleine Kernen Gelderland (VKK) ondersteunden de werkgroep. Het initiatief voor het schrijven van het Dorpsontwikkelingsplan kwam vanuit de gemeenteraad. Een vertegenwoordiger van de gemeente is steeds bij de besprekingen aanwezig geweest.

De volgende bewoners zitten in de werkgroep met enkele begeleiders vanuit VKK en een afgevaardigde vanuit de gemeente: Op de foto van links naar rechts: Vanessa Jacobs (VKK), Marianne Hoogsteder, Wil Schamp, Piet de Bruijn, Elly Jaspers, Marcel Willems, Edwin Sengers, Theo Schamp, John Peters, Marie-Cécile

Heuvelmans (gemeente Wijchen), Marco Eikholt, Maarten Duifhuizen, Krijno Horlings (VKK), Ton Schamp, Mariska Akkermans, Martijn Verbeeten, Ilse Janssen, Marleen Arends, Maaïke Schamp en Hasse Stapelbroek.

4. ONZE VISIE OP EEN GROEN ALVERNA

In dit dorpsplan legt de DOP-werkgroep een gezamenlijk ambitieniveau neer voor de toekomst van Alverna. Zorg voor en om elkaar is een belangrijke waarde binnen Alverna, dus het streven is om de eenzaamheid van mensen in Alverna te minimaliseren. De ambitie is om nu en in de toekomst de bewoners te kunnen voorzien van voldoende (zorg-)woningen en voorzieningen voor elke doelgroep, van jong tot oud.

Alverna moet niet vergrijzen, maar juist ook jongeren blijven aanspreken. Deze diversiteit is de basis om dingen met en vóór elkaar te doen en voor een goede en plezierige leefbaarheid op Alverna. Daarbij leven ouderen en jongeren in goede harmonie samen en helpen elkaar waar nodig. Er is een actief verenigingsleven, en een actieve belangenbehartiging bewaakt de leefbaarheid en zorgt dat alle kernwaarden uit het Dorpsontwikkelingsplan behouden blijven.

Verder wordt Alverna en haar omgeving gekenmerkt door een groene en waterrijke omgeving. Deze groene omgeving willen we behouden en daar waar mogelijk verbeteren. Hiervoor geldt als basis een effectief, verantwoord en op elkaar afgestemd ruimtegebruik door al haar gebruikers. Samen willen we onze verantwoording nemen voor onze omgeving en het klimaat.

Alverna zal in de toekomst een zoveel mogelijk zelfvoorzienend en zelfredzaam dorp zijn, te midden van een groene omgeving. De Alvernezen gaan zeer bewust met alle vormen van energie om, en ook hier zo 'groen' mogelijk.

Kort samengevat:

Samen op weg naar een ALVERNA met een dynamisch en blijvend 'GROEN HART' voor jong en oud.

5. ALVERNA TOEN EN NU

Landschap Vroege bewoning

Tijdens de laatste ijstijd zorgde de gletsjer ervoor, dat de aarde stuwwal opgeduwd werd. Deze stuwwal is goed te zien in Nijmegen, Beek, Groesbeek en Kleef. De stuwwal en gletsjer zorgden ervoor, dat de toenmalige rivier(en) niet aan de noordzijde van Nijmegen weg kon stromen, de rivier vervolgde aan de zuidzijde van de stuwwal zijn weg. Tijdens het uitgraven van het Maas-Waal Kanaal zag men aan de opbouw van de grond dat er diverse stromingsgeulen zijn geweest. Hier was het Wijchens Ven ook onderdeel van. Tussen deze stromingsgeulen zijn rivierduinen met stuifzand ontstaan. Deze heuvels lopen vanuit de Haterse vennen tot aan Bergharen. Tijdens de steen-, brons- en ijzertijd werden deze heuvels al bewoond. Op Alverna zijn diverse vondsten gedaan van grafheuvels, restanten van aardewerk, stenenbijlen en woonhuizen. Ook tijdens de Romeinse tijd heeft men hier gewoond. De vondsten van Romeinse munten, sieraden, een romeinse Villa en de urnegravenvelden bevestigen dit. De huidige begraafplaats ligt op één van deze urnegravenvelden. In latere tijden heeft men zich verzameld in buurtschappen die men nog steeds op Alverna kan vinden. De inwoners van de buurtschappen waren voornamelijk arme keuterboertjes. Deze keuterboerderijtjes zijn nog steeds te vinden in

deze buurtschappen. Het Wijchens Ve(e)n is een stroomgeul die tijdens de eeuwen dichtgeslibd is met veen, en die uiteindelijk door de bewoners gewonnen werd om te gebruiken als brandstof. De bossen die te vinden zijn op Alverna zijn voornamelijk aangeplant voor de productie van hout. De bomen bestaan voornamelijk uit uitheemse Amerikaanse eiken/dennen bomen.

Door de zandheuvels liepen ook enkele paden/wegen van Grave naar Nijmegen of Hatert, die nu omgevormd zijn naar grotere verharde wegen.

Oprichting klooster

Omstreeks 1880 bestond de gemeente Wijchen uit de dorpen Niftrik en Wijchen, met diverse gehuchten er omheen. De destijds verantwoordelijke Pastoor Lieshout had bij de bisschop aangegeven dat, met de groeiende populatie in zijn parochie, hij niet voldoende zielzorg kon geven aan zijn parochianen en vroeg daarom hulp. Verheugend reageerde hij erop dat, los hiervan de pater en Franciscanen op zoek zijn naar een plaats om een nieuw klooster te bouwen om de groeiende vraag naar nieuwe

tegen rovers en om een goede maaltijd te eten. Voorbeelden hiervan zijn de Teersdijk, toenmalig gasthuis aan de gasthuisbergweg en enkele horecagelegenheden in het centrum van Alverna en Lunen. Naast het klooster stond een houten molen (type standaard) op het 'Schoonoord' terrein. Deze houten molen (5 jaar oud) brand na het op hol slaan in 1890 af. Hierop wordt een stenen molen gebouwd met het binnenwerk van een in 1857 gebouwde beltmolen uit Zieuwent (Achterhoek). Ook deze brand af maar dan in 1940. Deze molen werd herbouwd en later nog een keer gerenoveerd zodat hij in de staat is die wij nu kennen. Het ontstaan van het klooster en de vele reizigers zorgden ervoor dat er langs de Graafseweg een lintbebouwing ontstaat.

Overstroming

Door uiterst overvloedige regen en extra veel smeltwater ontstaat er op 31 december 1925 een extreem hoge waterstand in de Maas. De dijk bij Overasselt/Nederasselt begeeft het en het water stroomt het land van Maas en Waal in. Dorpen als Nederasselt, Balgoij, Wijchen en vele andere komen onder water te staan. Grote delen van het latere Alverna bleven droog doordat het een stuk hoger ligt. Veel boeren hebben met behulp van de paters van het klooster van Alverna hun vee op het 'hogere Alverna' veilig kunnen stellen. Tijdens de ramp bezoekt Koningin Wilhelmina het rampgebied en zet voet op een tijdelijke kade die op de Graafseweg was gemaakt. Later heeft haar gemaal Prins Hendrik een gedenkmonument onthuld dat te zien is aan de Graafseweg.

Uitbreiding klooster

Door de groeiende bevolking werd er een aanvraag ingediend om het klooster uit te mogen breiden. Tevens was er een aanvraag of er een klooster met een zusterorde gevestigd kon worden aan de Graafseweg, om te helpen bij het bedienen/opleiden van de bevolking. In 1928 werd Klooster Portiuncula gebouwd. En in 1933 was

het zover: Klooster Alverna werd uitgebreid om meer ruimte te bieden voor extra kloosterlingen. Tevens werd de kerk van het klooster verheven van kloosterkerk naar een rectorale hulpkerk van de Antonius Abt parochie. Hierbij werd een grondgebied vastgelegd welk het moest bedienen. De kerk kreeg een eigen bestuur en taken, zoals het voltrekken van het huwelijk. Door de flinke bevolkingsgroei was er behoefte aan extra ruimte voor scholing. Er werd een nieuwe jongensschool aan de Leemweg gebouwd. Naast het klooster Portiuncula werd een nieuwe meisjesschool en kleuterschool gebouwd. De kleuters hoefden hierdoor geen gebruik te maken van het Patronaat (dit gemeenschapshuis was gevestigd waar nu de parkeerplaatsen zijn van de Oase).

Tweede Wereld oorlog

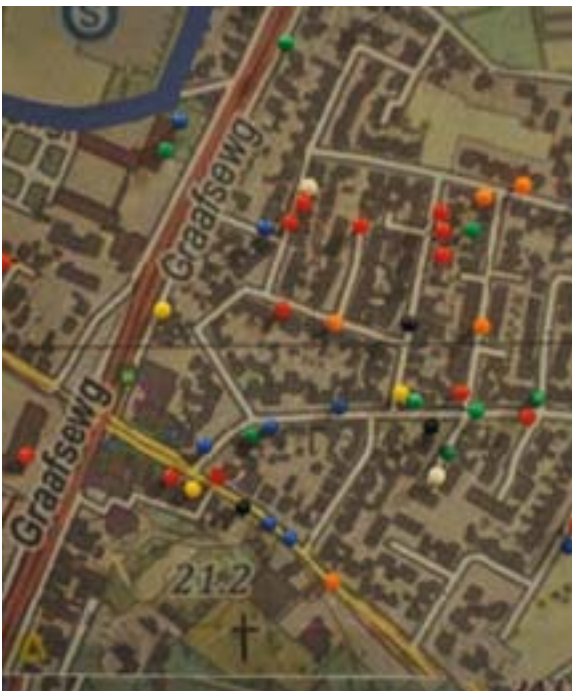
Tijdens de oorlog dient het Klooster als gevangenis voor een aantal Russische soldaten en werden de kloosterlingen verbannen van de kerk en het klooster. Tijdens operatie Market Garden landt de Amerikaanse 82E luchtdivisie, naast

Overasselt, ook op de Boskant. Met hun parachutes en glijvliegtuigen, waarin jeeps en troepen gedropt werden. Toen de brug bij Grave ingenomen was trok de karavaan met tanks richting Nijmegen. Onderweg werd er overnacht in Alverna waarbij de tanks ten hoogte van de Gomarius Messtraat tussen de heuvels geparkeerd werden, om niet zichtbaar te zijn voor eventuele Duitse vliegtuigen. Het klooster werd weer ingenomen zonder enig bloed vergieten.

Eigen parochie en ontstaan dorp

Door het groeiende aantal kerkgangers naar de kerk werd in 1946 met goedkeuring van de Paus en Antonius Abt een eigen parochie toegewezen aan de kerk met behoud van grondgebied. Dit is de geboorte van het dorp Alverna. De parochie kreeg ook een eigen poststempel (postkantoor) en politiebureau. Door grote groei van de bevolking worden in de jaren '50, '60 en '70 veel huizen bijgebouwd in plaats van de bestaande boerderijen. Dit is nu het centrum van Alverna. Tijdens deze bouwopleving ontstaat er natuurlijk ook afval. Vanaf begin jaren '50 tot 1985 werd er waar nu de skiberg zich bevindt, het afval gestort van heel Wijchen. Vanaf 1956 wordt op de boskant een MOB complex aangelegd om bij eventuele inval van de Sovjet Unie de mobilisatie te kunnen coördineren. Op dit terrein hebben enkele tanks en munitiedepots gestaan. Tevens vinden in deze jaren op Het Hoogbroek ontgravingen voor zand en grind plaats. Dit was een ingrijpende verandering voor de omgeving en

nieuwbouw plaats. Deze verzorgingstehuizen gaan later samen verder in Stichting LuciVer. Ter vervanging van de kerk is er aan de Heumenseweg een nieuwe kerk gebouwd. Naast de bouw van een nieuwe kerk, is ook het gemeenschapshuis Het Patronaat vervangen door het huidige Oase. De Oase wordt de thuisplek voor vele verenigingen van dans, zang en toneel.

In het groen recreëren/sporten

Dankzij de groene omgeving op Alverna zijn er tal van verenigingen, recreanten en sporters die er hun plek gevonden hebben. Denk aan voetbal, tennis, atletiek, scouting, duik en Pétanque verenigingen, manege, bowlingcentrum, waterskibaan, golfbaan, diverse campings, speeltuin De Blijde Dries, mountainbikeparcours en events zoals het Emporium festival en de Strong Vikingrun. Naast deze activiteiten leent de omgeving zich uitstekend voor mooie wandel- en fietsroutes en het genieten van de natuur. Staatsbosbeheer is druk bezig om de omgeving met zijn aanwezige heidegebied te verbeteren. De waterstand dient verhoogd te worden, zodat de diversiteit van het wildleven en planten vergroot kan worden. De Overasseltse - en Hatertse Vennen is een bijzonder gebied met glooiende rivierduinen, vele vennen en uitgestrekte heidevelden.

de boeren die hier woonden. Het recreatiegebied "de Berendonck" werd na de ontgravingen in 1976 aangelegd. Op deze plek kon recreatie plaatsvinden, zodat het heide- en vennengebied minder recreanten te verwerken zouden krijgen en de natuur aldaar behouden bleef. De meisjes- en jongensschool werden in 1977 samengevoegd tot één school en gaat verder in de meisjesschool aan de Graafseweg. In 2000 verhuist de Antonius basisschool van de Graafseweg naar het gebouw van de voormalige Michielschool aan de Heumenseweg.

Sloop klooster

Door het teruglopen van het aantal gelovigen in Nederland werden er ook minder paters opgeleid. De paters waren op een leeftijd gekomen dat er behoefte kwam aan een verzorgingstehuis in plaats van een klooster. Na veel protest is ervoor gekozen om het klooster en de kerk te slopen. Dit gebeurde in het jaar 1981. Hiervoor in de plaats zijn nu de huidige verzorgingstehuizen La Verna en Rivo Torto te vinden. Later werd het klooster Portiuncula ook gedeeltelijk gesloopt en vond

6. UITWERKING THEMA'S

Binnen de werkgroep zijn op voorhand negen thema's gekozen. Tijdens de startbijeenkomst konden de bewoners per thema input geven. In dit hoofdstuk zijn de thema's uitgewerkt. Eerst is kort de huidige situatie beschreven en vervolgens komt de gewenste situatie aan de orde met daarin de doelen die we nastreven. Ieder thema is afgesloten met een overzicht van te ondernemen acties. Een aantal benodigde partijen is in de bijlage genoemd onder het kopje 'aanwezige partners klankbordbijeenkomst'. De onderwerpen die onder 'Openbare orde en veiligheid' naar voren zijn gekomen, zijn opgenomen bij de andere thema's.

6.1 WONEN

Huidige situatie

Alverna bezit op dit moment ruim 1000 woningen waarvan bijna 80% koopwoningen. Er zijn ruim 100 bejaarden-/aanleunwoningen en bijna 250 appartementen in La Verna, Rivo Torto en Portiuncula. In het aantal woningen bevinden zich ruim honderd recreatiewoningen, deels met gedoogbeschikking. Bron: vastgoedregistratie gemeente Wijchen.

Er is één mogelijke nieuwbouwlocatie naar voren gekomen tijdens de startbijeenkomst en dat is de oude Antoniuschool. Andere mogelijke bouwlocaties zijn het MOB-complex, de Hoogbroekseweg en in het buitengebied.

De centrale vragen die leven rondom het thema Wonen, zijn: waar moet gebouwd worden, aan welk soort woningen is behoefte en hoe moet bij schaarste de verdeling van woningen plaatsvinden?

Meer starterswoningen, huurwoningen en woongroepen.

Om het juiste beleid uit te stippelen is meer feitelijke informatie nodig over de woonbehoefte binnen Alverna. Er is in Wijchen een woonbehoefte-onderzoek gedaan met als uitkomst dat Talis een krimp van de bevolking in Wijchen verwacht. Het is dus noodzakelijk dat we goed kijken aan welk soort woningen behoefte is. Het lijkt erop dat er steeds meer behoefte komt aan complexe zorg.

Vanuit de bijeenkomsten met de bewoners zijn diverse wensen naar voren gekomen:

- Woningen voor starters (met name huurwoningen);
- Aandacht voor 'levensloopbestendig' bouwen;
- Mogelijkheid voor senioren om een woongroep te vormen;
- Wonen in combinatie met zorg.

Bij het laatste punt is gedacht aan nieuwbouw voor La Verna gecombineerd met een medisch centrum, zodat Alverna weer in haar eigen dorp over huisartsenzorg beschikt.

6.2 (JEUGD)- VOORZIENINGEN

Huidige situatie

Alverna is een kerkdorp met voornamelijk forensen, de meeste mensen werken op andere plaatsen in Wijchen of het nabij gelegen Nijmegen. Daarnaast is ook de agrarische sector belangrijk, duidelijk zichtbaar in het grote buitengebied. De middenstand heeft zich in de loop van jaren steeds verder teruggetrokken.

Er zijn diverse maatschappelijke voorzieningen. Er is een basisschool, de Antoniuschool, met ca. 170 leerlingen. Voornamelijk wordt het voortbestaan hiervan niet bedreigd, maar de krimpende aanwas is wel een zorg. Jaarlijks spelen bijna alle Alvernese kinderen (ongeveer 170) samen tijdens de 'Alvernese Doe Dagen', een kindervakantieweek in de laatste week van de zomervakantie. Verder zijn er een kerk, een gemeenschapshuis (de Oase) en diverse verenigingsgebouwen. Gezien de nabijheid van diverse winkelcentra zoals Wijchen en Nijmegen is er maar een beperkt aanbod van winkels.

Door de aanwezigheid van de vele zorgvoorzieningen in de buurt is het voor ouderen prettig om te wonen. Ook de 24-uurs zorg is bij de instellingen van LuciVer geborgd. De kerk is inmiddels opgegaan in Parochie De Twaalf Apostelen en heeft wekelijks nog één dienst.

Aan de Graafseweg ligt het dorpshuis de Oase, het is de thuisbasis van veel verenigingen (o.a.: Sambaband Eco das Montanhas, Zangkoor Alziesto, Bridgeclub, Hoshuukske, de Zonnebloem, El Monte, de MountainDancers De KBO en de Toneelvereniging).

De werkgroep DOP heeft steeds aangedrongen om onderhandelingen op te schorten tot het moment dat de inwoners van Alverna zich uitgesproken hadden. In het verre verleden is er door de gemeenteraad gesteld dat er woningbouw op die plek zou komen. Woningbouw op het Antoniusterrein is bij Talis op dit moment echter niet in beeld. Een aantal politieke partijen denkt nu echter aan een broedplaats voor creatieve ondernemingen vergelijkbaar met het Honigcomplex in Nijmegen. Een andere mogelijke bestemming is een zorgcentrum.

Actiepunt:

- Start een discussie over de toekomstige functie van het terrein en de gebouwen van de oude Antoniuschool. Eerst zullen de onderhandelingen echter afgewacht moeten worden.

Voorrang voor Alvernezen bij toekenning huurwoningen

De inwoners van Alverna zijn van mening dat bij het toekennen van (vrijgekomen) huurwoningen in Alverna, Alvernezen voorrang moeten krijgen. Dit is echter lastig te realiseren. Huurwoningen worden volgens een verdeelsysteem binnen de regio toegewezen. Buiten de urgentieregeling zijn hierop nagenoeg geen uitzonderingen mogelijk.

Actiepunt:

- Probeer in overleg met gemeente en Talis maatwerk in de woningtoewijzing te creëren.

Herbestemming oude Antoniuschool

De oude Antoniuschool aan de Graafseweg staat al geruime tijd leeg. Tijdens de startbijeenkomst zijn diverse bestemmingen genoemd:

- Woningbouw;
- Woningbouw gerelateerd aan ouderenzorg;
- Woonzorgzone in samenhang met La Verna en Portiuncula;
- Huisvesten van startende ondernemers.

De gemeente is in onderhandeling met een zorgpartij om te komen tot verkoop van de gebouwen.

Bovendien wordt het gebied La Verna / Rivo Torto /

Portiuncula aangeduid als een mogelijkheid om een woonzorgzone te creëren.

Nieuw te bouwen woningen in Wijchen moeten voldoen aan de contingentseisen (aantal te bouwen woningen) van de provincie. Hierbij mag Wijchen beduidend minder woningen bouwen dan voorheen en de locaties zijn veelal al ingevuld (Oostflank en Huurlingsedam). De vraag is dan ook in hoeverre het reëel is dat Alverna rekening houdt met behoorlijke aantallen nieuw te bouwen woningen.

Actiepunten:

- Onderzoek uitvoeren naar de concrete woonbehoefte.
- Locaties benoemen die geschikt zijn voor woningbouw met onderscheid in doelgroepen en soorten woningen.
- Onderzoeken of er ruimte is voor een woonzorgzone. Beschrijven hoe die eruit moet zien en nader definiëren van de ruimtelijke plek.
- Makkelijker maken om levensloopbestendige woningen te creëren door aan- en uitbouwen.

Gewenste situatie

Binnen en naast de huidige voorzieningen zijn diverse verbeteringen mogelijk. Hieronder volgt een opsomming van onderwerpen die door de bewoners zijn aangedragen.

Pinautomaat

Het ontbreken van een pinautomaat in Alverna is een veelgenoemd knelpunt. Na het verdwijnen van de pinautomaat van de Rabobank kunnen mensen extra geld pinnen bij Supermarkt Attent.

Dit kan echter alleen tijdens winkeltijden, er kunnen geen rechten aan worden ontleend en er is niet altijd voldoende geld aanwezig. Het blijkt voor banken echter niet rendabel om hier een nieuwe pinautomaat te exploiteren.

Actiepunten:

- Inventariseren mogelijkheden betaalpaal (zoals bij de HEMA in Wijchen).

Medisch centrum

Een (beperkt) medisch centrum in Alverna is een veelgehoorde wens. Het geeft de ouderen de mogelijkheid om langer zelfstandig te wonen. Ook gezien de diverse zorginstellingen in het dorp is dit wenselijk.

Actiepunten:

- Haalbaarheidsonderzoek 'medisch centrum' opstarten.

Jeugdvoorzieningen

Naast het aanbod aan georganiseerde activiteiten via de diverse verenigingen, kan een centraal 'jeugdhonk' binnen de bebouwde kom van Alverna, een positieve bijdrage leveren aan de sociale en de communicatieve ontwikkeling van onze kinderen en de samenhang vergroten. Hier kunnen open (vrije inloop) activiteiten georganiseerd worden in zeer uiteenlopende vormen. Voorbeelden zijn knutselen, gamen, koken / bakken, figuurzagen, filmavonden of een tienerdisco. Ook kunnen buitenactiviteiten georganiseerd worden, zoals zwemmen, waterskiën of kanoën op de Berendonck en skiën op Skiberg de 'Wijchense Berg'.

Actiepunten:

- Inventarisatie van de wensen van de jeugd.
- Benaderen van bestaande (jeugd)verenigingen voor hulp en adviezen. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van kennis en initiatieven uit andere wijken / dorpen.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om vanuit 'de Oase' meer jeugdactiviteiten te organiseren of zelfs een 'jeugdhonk' te creëren. Vanuit de Oase wordt dit plan gesteund. Kernpunt is dat er een activiteitencommissie moet komen die bestaat uit vrijwilligers die activiteiten organiseren. Dan moet er iemand zijn die alle PR verzorgt in dezelfde huisstijl zodat het herkenbaar gaat worden.

Speelplaatsen

De bestaande speeltuintjes verdienen een opknapbeurt of dienen geheel vernieuwd te worden. De bestaande speeltuintjes zijn verouderd. Voor kleine kinderen en oudere jeugd zijn de speelplaatsen niet aantrekkelijk. Er is behoefte aan modernere, meer uitdagende klimtoestellen. De gemeente is voornemens om in één keer ruim zeventig speeltoestellen in Wijchen op te ruimen die verouderd of overbodig zijn en een aantal speelplekken wordt opgeheven. Ook zijn er wensen geuit over meer activiteiten voor ouderen en mensen met een beperking zoals speeltuinen in de plantsoenen voor de kleinste kinderen en een beweegtuin voor ouderen bij de verzorgingshuizen.

Actiepunten:

- Contact opnemen met de gemeente Wijchen om te bespreken welke plannen er reeds zijn voor de speeltuinen binnen Alverna en hierop plannen uitwerken.

6.3 SAMENWERKEN EN VERBONDENHEID

Huidige situatie

Alverna heeft een rijk en bruisend verenigingsleven, waardoor er voor jong en oud mogelijkheden zijn om zich te ontspannen. In de bijlage is een opsomming opgenomen van Alvernese verenigingen en comités.

Ondanks dat Alverna zich mag verheugen over een groot scala aan verenigingen en comités, blijkt dat een relatief groot deel van de verenigingen vooral op zichzelf gericht is. Samenwerking tussen de verenigingen vindt slechts op kleine schaal plaats. Binnen de bebouwde kom van Alverna is daarnaast een

aantal kleine buurtverenigingen actief, met name op straatniveau. Zij organiseren voornamelijk 'besloten' bijeenkomsten.

Jaarlijks worden enkele grotere activiteiten georganiseerd, zoals de festiviteiten rondom Carnaval en Koningsdag, de doorkomst van de Nijmeegse Vierdaagse, de Kloosterfeesten en de intocht van Sinterklaas. In het verleden werden meer grote activiteiten georganiseerd, zoals bijvoorbeeld de jaarmarkt 'Alverna Bruist', de 'Alvernese Kermis' (gedeeltelijk overgegaan in de Kloosterfeesten) en de 'Kerstfair', maar deze zijn mede door te lage bezoekersaantallen gestopt.

Er bestaat momenteel geen dorpsplatform waarin alle verenigingen vertegenwoordigd zijn. De verenigingen die gebruik maken van Dorpshuis de Oase zitten in een zogenoemde 'Raad van Aangeslotenen', een overlegstructuur waarbinnen lopende zaken besproken worden.

Meer sociale samenhang

Doel is dat Alverna in de toekomst een gezellig en sociaal dorp is waar een grote verscheidenheid aan activiteiten voor zowel jong als oud georganiseerd worden en waar veel Alvernezen aan deelnemen. Een goede samenwerking tussen de reeds bestaande verenigingen is hierbij cruciaal, om zo alle Alvernezen te motiveren deel te nemen.

Eenzaamheidsbestrijding

Zorg voor en om elkaar is een belangrijke waarde binnen Alverna, dus het streven is om de eenzaamheid van mensen in Alverna te minimaliseren.

Actiepunten:

- Vanuit zorginstelling LuciVer worden zogenoemde 'eten en ontmoeten' bijeenkomsten georganiseerd, waarbij ook ouderen uit de kern van Alverna uitgenodigd zijn om te komen eten bij LuciVer, en zo uit een mogelijk 'isolement' gehaald worden.
- Andere mogelijkheden om eenzaamheid te verminderen, zijn: een koffiehokje bij de supermarkt, een smoelenboek van de buurt maken, een telefooncirkel (ouderen bellen elkaar volgens een bepaald schema op), een ontmoetingsplek voor ouderen om nieuwtjes uit te wisselen of verdriet te delen, bankjes op pleintjes en/of centrale plekken, georganiseerde lunchbijeenkomsten/eetcafé en ouderen lezen kleuters voor.
- Vanuit het bestuur van Dorpshuis de Oase bestaat de wens om de huidige keuken uit te breiden, zodat hier in de toekomst in een samenwerkingsverband gekookt zou kunnen worden en andere activiteiten op kookgebied ontplooid kunnen worden. Het idee is bestaat om kookactiviteiten te organiseren waaraan zowel ouderen als kinderen meedoen.

Actiepunten:

- Verbeteren van samenwerking tussen verenigingen. Dit kan door het opzetten van een (fysiek en/of digitaal) dorpsplatform, waar alle verenigingen en hun activiteiten inzichtelijk worden. Ook het dorpsblad 'Alverna Natuurlijk' kan hieraan bijdragen. Belangrijk is om te inventariseren wat de verenigingen zelf als voordelen zien van een goede samenwerking.
- Het idee is gedaan om een kennismakingsavond / feestavond te organiseren waarvoor alle verenigingen worden uitgenodigd om met elkaar kennis te maken en nieuwe contacten te leggen. Ook een verenigingsmarkt à la 'Wijchen Present' wordt genoemd, evenals het organiseren van kijkbijeenkomsten bij de 'thuislocatie' van de verschillende verenigingen.
- Nieuwe inwoners actief benaderen namens alle verenigingen, comités en andere belanghebbenden, om nieuwe inwoners te informeren over alles wat er binnen Alverna te doen is. De gemeente mag echter geen adressen vrijgeven vanwege privacy. Voor het welkom heten van nieuwe Alvernezen wordt het voorstel gedaan om een informatieboekje samen te stellen waarin alle verenigingen zich voorstellen, evenals de belangrijkste voorzieningen worden uitgelicht.

Belangenbehartiging Alverna

Een goed functionerende en actieve belangenbehartiging is voor Alverna een noodzakelijk goed. Sinds verscheidene jaren bestaat de Leefbaarheidsgroep Alverna, een werkgroep van Alvernezen die zich inzet voor de belangen van Alverna binnen de gemeente Wijchen. Ook in de toekomst moet een actieve belangenbehartiging een positieve bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de leefbaarheid van Alverna. Belangrijk daarbij is dat zowel de kern als het buitengebied evenwichtig vertegenwoordigd zijn, om zo tot een goede afspiegeling te komen en voldoende draagvlak te creëren.

Actiepunten:

- Onderzoeken van de mogelijkheden om de samenwerking met bestaande vertegenwoordigers te versterken dan wel om nieuwe initiatieven te ontplooiën, om tot een actieve volksvertegenwoordiging te komen voor Alverna.

6.4 VERKEERSVEILIGHEID EN ONTSLUITING

Huidige situatie

Verkeersveiligheid en ontsluiting is een belangrijk thema voor de bewoners van Alverna. De Heumenseweg en Graafseweg zijn de twee doorgaande hoofdwegen door Alverna. De Heumenseweg valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en de Graafseweg onder de verantwoordelijkheid van de provincie.

Enkele jaren geleden is de Graafseweg grondig verbouwd en gerenoveerd. De weg is voor een groot gedeelte verlaagd en langs de weg zijn kunstmatige wallen geplaatst.

Hierdoor is het zicht op en het geluid van het verkeer voor omwonenden verminderd. Tijdens deze renovatie is de kruising met de Leemweg en de Heumenseweg aangepast. De Leemweg is op deze kruising gesloten voor motorvoertuigen en alleen nog toegankelijk gemaakt voor voetgangers en fietsers. Veel woon-werkverkeer, ouderen en schoolgaande jeugd maakt gebruik van de Graafseweg en/of moet de Graafseweg oversteken. Aan de westzijde van de Graafseweg zijn namelijk het Maaswaal College, verzorgingsinstellingen, enkele woningen en sportvelden gevestigd. Vooral voor wandelaars en fietsers worden diverse oversteekpunten, afslagen en kruisingen echter als onveilig beschouwd. Zo is aangegeven dat de afrit naar de ventweg (bij de molen) veel gevaarlijke situaties

oplevert. Bij de gemeente is zodoende afsluiting van deze afrit reeds ter sprake gekomen. Bij de stoplichten hangen camera's die ervoor moeten zorgen dat de lichten langer op groen blijven, als mensen langer de tijd nodig hebben om over te steken. Probleem is dat deze camera's regelmatig gestolen worden.

De Heumenseweg vanaf de kruising met de Graafseweg tot de manage St.Frans wordt gezien als een onveilige weg met veel verkeersproblemen. Vooral de verkeerssituatie voor de Attent/kruising met Groenewoudseweg zien bewoners als zeer onoverzichtelijk en onveilig. Daarbij wordt er op en langs de weg geparkeerd, wat mogelijk snelheid reducerend werkt, maar de situatie vooral in de bocht nog onoverzichtelijker maakt. Toch gebeuren er gelukkig niet veel ongelukken.

Naast de twee hoofdwegen heeft Alverna een groot buitengebied en veel recreatie. De snelheid op veel wegen is een bron van overlast, vooral op diverse (smalle) wegen in het buitengebied waar zwaar landbouwverkeer, woon-werk- en recreërend verkeer (waaronder veel fietsers en wandelaars), samen gebruik van maken. Er zijn bewoners die zelf obstakels oprichten langs de buitenwegen, die leiden tot gevaarlijke verkeerssituaties. De buitenwegen zijn bovendien matig verlicht.

Gewenste situatie

Het beoogde doel van de hieronder genoemde (verkeers-)maatregelen is de veiligheid op de wegen voor alle weggebruikers te verbeteren.

Een verkeersveilig dorp verhoogt de algemene veiligheid van alle inwoners en verbetert daarmee de leefbaarheid van ons dorp.

Ongedaan maken afsluiting Leemweg

Veel bewoners hebben aangegeven dat ze op de kruising Heumenseweg-Graafseweg graag de Leemweg weer open willen voor auto's. Destijds is echter heel bewust gekozen voor afsluiting van de Leemweg om de doorstroming op de Graafseweg te bevorderen (met 3 takken kunnen meer auto's passeren dan bij 4 takken) en om geluidshinder te beperken. Tevens is het beleid vanuit de gemeente om de toestroom naar het centrum van Wijchen niet vanaf de 30-km wegen te hebben (Leemweg), maar vanaf 60-km wegen (Havenweg en Oosterweg). De bereikbaarheid van de verzorgingshuizen voor ambulances zou geen probleem mogen zijn. Bij spoedgevallen hoort de gemeente een melding te krijgen als ziekenauto's te laat zijn. Hier zijn geen meldingen van bekend.

Actiepunten:

- Uitleg/toelichting waarom de afsluiting heeft plaatsgevonden (redenen en doelen). Indien er gegronde bezwaren van bewoners blijken te bestaan, kan een hoorzitting antwoord geven op de vraag of deze afsluiting ongedaan moet en kan worden gemaakt.
- Kijken naar de bereikbaarheid van de verzorgingshuizen (vb. voor ambulances)

Verhogen veiligheid Heumenseweg

De verkeersveiligheid van de Heumenseweg vormt een belangrijk aandachtspunt om te verbeteren aangezien er meerdere (zeer) onveilige voorrangskruisingen zijn en dat er daadwerkelijk te hard wordt gereden.

Actiepunten:

- Gezien de complexiteit van het probleem is als uitgangspunt een algemene verkeersveiligheid scan met zowel de politie, de gemeente, Veilig Verkeer Nederland van de hele Heumenseweg reeds gedaan. Het probleem is namelijk enerzijds de overzichtelijkheid bevorderen (vb. door aanbrengen van bord 'gevaarlijke kruising', doortrekken rode fietspad tot op de weg), maar anderzijds de snelheid beperken (vb. 30 km zone verduidelijken, versmalling aanbrengen). We moeten nagaan wat effectieve snelheidsbeperkende maatregelen zijn.
- In kaart brengen van de parkeerproblemen (hoeveel, wanneer, effecten) en onderzoeken van mogelijke oplossingen (vb. parkeerplaatsen op het plein voor de kiosk, parkeerverbod op plekken langs de Heumenseweg).
- Bij gemeente navragen waarom er bij de stoep (tussen Attent en Groenewoudseweg), zowel voor fietsers als voetgangers, er geen op-/afritten zijn, waardoor oversteken op zo'n onoverzichtelijke kruising zeker voor kinderen en oudere mensen met rollator, rolstoel, fiets of kinderwagen een heikel punt is.
- Voor kinderen die via de Gomaris Messtraat moeten fietsen zal, zolang er geen officiële ontsluiting via de Skiberg/Boskamers is gerealiseerd, gekeken moeten worden naar een alternatieve route (vb. terug via Michielpad of aanleg stukje tweezijdig fietspad langs Heumenseweg).

Schoolzone en -route Basisschool Antonius

Aangezien de schoolzone en -route voor een groot deel de bovengenoemde Heumenseweg betreft is dit meegenomen in de algemene verkeersveiligheidscan van de Heumenseweg. Gestreefd wordt naar een logische- en veilige schoolzone en -route, zodat zoveel mogelijk kinderen zelfstandig op de fiets of te voet naar school kunnen.

Actiepunten:

- Zichtbaarheid/herkenbaarheid schooloversteek voor auto's: gele palen aan beide kanten eerder/ruimer voor schoolzone (in plaats van op de drempel) en reflecterend maken. Op de weg dubbele/dikke streep waar 30 km zone start en schoolzone aangeven.
- Oversteek voor kinderen: Stopstreep of haaiantanden voor fietspad en voor de oversteek aan beide kanten. Eventueel ook op fietspad aanduiden dat mensen een schoolzone naderen.
- Educatie op school en het inzetten van ouders als klaar-overs overwegen.

- Parkeeraanduiding/eenrichtingsverkeer verduidelijken door parkeerborden en bord 'controle Gelderland' weg te halen en alleen bord met volgende aanduidingen (vb. zie hiernaast).

Wegbeheer en verkeersvoorzieningen

De diverse meldingen van losliggende tegels, slecht afgestelde stoplichten, rolstoel/kinderwagenonvriendelijke trottoirs, verlichting fietspaden, riolering, begroeiing over de stoep/langs de weg, kapotte bankjes/prullenbakken, betonblokken, zwerfvuil, etc. zijn knelpunten die we in samenspraak met de wijkbeheerder moeten oplossen.

Actiepunten:

- Met de Wijkbeheerder een ronde maken langs alle gemelde knelpunten en bekijken wat er gedaan kan/moet worden.
- Bewoners bewust maken dat zij de oren en ogen zijn van de gemeente/wijkbeheerder. Elke melding kan rechtstreeks aan de wijkbeheerder gericht worden. Telefoonnummers of meldingsformulier zijn te vinden op de website van de gemeente Wijchen.
- Nagaan wat bewoners zelf mogen verbeteren.

Vrachtverkeer

Voor de verkeersveiligheid en/of overlast in het dorp is het belangrijk om structureel vrachtverkeer door de woonwijken zoveel mogelijk te voorkomen. Bewoners hebben aangegeven om voor structureel vrachtverkeer een goede ontsluiting te willen zoeken door bijvoorbeeld wegen te verharderen of te verbreden, zodat de kern van Alverna (Groenewoudseweg) ontlast wordt.

Actiepunt:

- In overleg gaan met (transport)bedrijven met groot vrachtverkeer rond Alverna over al genomen stappen en mogelijke oplossingen.

Kruisingen en oversteken Graafseweg

Voor de veilige en goede bereikbaarheid van alle voorzieningen (voetbal, middelbare scholen, verzorgingstehuizen) aan de andere kant van de Graafseweg is het van belang om te zorgen dat alle oversteekplekken goed functioneren. Binnenkort zal opnieuw groot onderhoud plaatsvinden aan de Graafseweg, waarbij (kleine) aanpassingen wellicht meegenomen kunnen worden.

Actiepunten:

- Knelpunten doorgeven bij de provincie, zodat kleine aanpassingen meegenomen kunnen worden in het grote onderhoud.
- Direct doorgeven als opgemerkt wordt dat de camera's boven de stoplichten weg zijn.
- Bij de afrit naar de ventweg (bij de molen) wegmarkering aanbrengen.

Verkeersveiligheid buitengebied

Het zware landbouwverkeer op de smalle buitenwegen in combinatie met (toenemende) recreatie en woon-werkverkeer vraagt om het creëren van voldoende wegruimte (verharde weg en/of verharde berm) op de buitenwegen, vooral bij onoverzichtelijke situaties. Er zijn vanuit de gemeente plannen om meer plekken te verharderen, zoals bijvoorbeeld meer uitvoegstroken, en het aanleggen van losse fietspaden. Daarbij is het belangrijk om door bewoners aangebrachte, verkeersonveilige obstakels te voorkomen/herstellen en de snelheid structureel te beperken.

Actiepunten:

- In overleg met wegbeheerder de mogelijkheden bespreken van snelheid remmende maatregelen en/of herziening van de maximum snelheid. Tevens het verzoek aan de politie om meer en vaker te handhaven. Tevens handhaven door de gemeente dat er geen verkeersbelemmeringen opgericht worden op gemeentegrond.
- Overleg met de gemeente om te zorgen dat er adequaat onderhoud plaatsvindt van de bermen en daar waar nodig verhard worden om voldoende wegruimte te hebben. Tevens bekijken waar extra verlichting gewenst/hoodzakelijk is (vb. schoolroutes).
- Overleg met de agrariërs hoe de veiligheid in relatie tot de toename omvang werktuigen toch voldoende gewaarborgd blijft.

6.5 ONTWIKKELING BUITENGEBIED

Het buitengebied van Alverna heeft te maken met enkele specifieke omstandigheden. Daarom is dit als apart thema opgenomen in het dorpsplan. Zo blijkt er bij de bewoners uit het buitengebied grote behoefte te bestaan aan een beter en sneller internet. Het tweede punt bij de bewonersgroep was de verkeersveiligheid op de smalle wegen in het buitengebied. Dit onderwerp is reeds behandeld in de vorige paragraaf.

6.5.1 SNEL INTERNET

Huidige situatie

Veel huishoudens in het buitengebied van Alverna zijn via de telefoonlijn c.q. koperlijnverbinding digitaal ontsloten. Digitale televisie is hierdoor niet mogelijk, intensief pc-gebruik geeft problemen en vooral bedrijven in het buitengebied ondervinden hierdoor beperkingen. Dat het onderwerp leeft in Alverna, blijkt uit de uitzonderlijk hoge score bij de startbijeenkomst.

Mogelijkheden om het buitengebied versneld beter digitaal te ontsluiten, zijn:

1. Zelf glasvezel aanleggen (bewoners nemen zelf initiatief het tot graven) of de gemeente bewegen dit met subsidies of andere ondersteuning aantrekkelijk te maken;
2. Via straalverbindingen (gebruik van huidige zendmasten of zelf een zendmast neerzetten op bijvoorbeeld de skiberg);
3. Via 4G (via KPN);
4. Via satellietverbinding.

Actiepunt:

- In kaart brengen van de voor- en nadelen van bovenstaande opties en vervolgens vraagbundeling bewerkstelligen om zo de kosten te verminderen. Optie 2 lijkt een haalbare optie, maar om het realiseerbaar te maken zijn minimaal 10 tot 20 gegadigden nodig.
- Allereerst dient een bijeenkomst georganiseerd te worden voor bewoners uit het buitengebied. De firma Into Internet kent alle 'ins-en-outs' en zij kunnen daarbij als gastspreker optreden.

6.6 NATUUR, RECREATIE EN OMGEVING

Als 'groen dorp' vormt de natuur een belangrijk onderwerp binnen Alverna. Binnen het thema zijn tijdens de startbijeenkomst diverse aandachtsgebieden naar voren gebracht: de omgeving van de skiberg, wel of geen thermencomplex bouwen, beplanting in de bermen van de geluidswal aan de Graafseweg en meer zitbanken en wandelpaden langs het ven, de Berendonck en het vennengebied. Omdat de besluitvorming rondom het thermencomplex al in een vergevorderd stadium is, is dit onderwerp achterwege gelaten.

6.6.1 MOB-COMPLEX EN SKIBERG

Huidige situatie

De militaire functie van het MOB-complex is al jaren geleden opgeheven. Het complex wordt daarom herontwikkeld door middel van woningbouw. De mogelijkheid bestaat daarom nu om input te leveren en deel te nemen aan de besluitvorming rondom de herontwikkeling van het MOB-complex. Vooral de verbinding met de kern van Alverna moet daarbij nog vorm krijgen.

Het gebied rond de skiberg is op dit moment in gebruik door verschillende partijen, die allemaal op een andere manier gebruik willen maken van het gebied. Het gaat om wandelaars, fietsers, ruiters en mountainbikers. Op de skiberg zelf wordt geschied. Op dit moment is het onduidelijk wie waar gebruik van kan maken binnen dit gebied. Wandelaars, ruiters en mountainbikers maken deels gebruik van dezelfde paden. De onderlinge overlast van alle gebruikers van het gebied is momenteel groot.

Gewenste situatie

De wens is om het MOB-complex dusdanig in te richten dat wandelaars en fietsers er gebruik van kunnen maken vanaf de Antoniussschool tot aan de Bulekamp (buitengebied). Vanaf daar moet een aansluiting gemaakt worden op de fiets- en wandelpaden van Overasselt. Met name voor de schoolgaande jeugd is een fietspad van groot belang in verband met de verkeersveiligheid. Ontsluiting van dit gebied richting Boskant kan alleen via het bosgebied van het skiberg-gebied en door aankoop van stukken grond van bezitters van de daar achtergelegen percelen.

Binnen het gebied rondom de Skiberg moet duidelijk worden wie waar gebruik kan maken van welke paden. Op die manier is het voor iedereen prettig en veilig recreëren in dit ruime gebied. Ontsluiting zal een welkome aanvulling zijn op het ruiterspadgebied in Alverna en zal de overlastsituatie in het skiberggebied verkleinen.

Actiepunt MOB-complex:

- Concrete uitwerking maken van het fiets- en wandelpad en dit voorleggen aan de bewoners, de eigenaren van de stukken grond en de gemeente Wijchen om zo gezamenlijk te bepalen of en hoe het mogelijk is.

Actiepunt Skiberg:

- Gebied rondom de Skiberg in kaart brengen en de verschillende paden duidelijk beborden.

6.6.2 BEPLANTING GRAAFSEWEG

Huidige situatie

In het voorjaar van 2011 is gestart met de reconstructie van de Graafseweg. Deze is verdiept en er zijn minder rijbanen gekomen. Het doel was om geluidsoverlast en fijnstof te verminderen. Om die reden is een geluidswal aangelegd en op deze geluidswal groeien vanaf het begin wilde veldbloemen die bij de aanleg zijn ingezaaid. Er is echter ontevredenheid over de wijze waarop de bermen op de geluidswal zijn beplant. Bewoners van de Graafseweg hebben hun beklag gedaan dat er veel wildgroei is van veldbloemen (tot in de tuinen), dat het zicht minder is en dat het er rommelig uitziet.

Gewenste situatie

De geluidswal moet beplant worden met planten/bloemen die geen overlast veroorzaken, onderhoudsvriendelijk zijn en niet gaan woekeren.

De bewoners aan de Graafseweg willen graag inspraak bij de keuze van de soort beplanting.

Actiepunten:

- Door middel van een speciale bewonersavond of een enquête bepalen of de bermen opnieuw beplant kunnen worden, met een beplanting die aansluit bij de algemene wensen van omwonenden.
- Bepalen hoe vaak er gemaaid moet worden om goed zicht te houden en het er netjes uit te laten zien.

6.6.3 NATUURGEBIEDEN

Huidige situatie

Alverna ligt in een prachtige omgeving, met mooie natuurgebieden in de directe woonomgeving. Aangegeven is dat er weinig banken en picknicktafels staan. Verder vinden bewoners de wandel- en fietspaden te smal. Met name in de natuurgebieden wordt het zwerfafval als zeer storend ervaren.

Gewenste situatie

Het moet voor zowel Alvernezen als mensen buiten het dorp aantrekkelijk zijn om te recreëren in de Alvernese natuur. Meer bankjes en picknicktafels in het buitengebied en in de bossen maken dit mogelijk. Om het voor mensen laagdrempeliger te maken om het natuurgebied in en rond Alverna te gaan ontdekken is voorgesteld om een wandelboekje op te stellen. Daarin kunnen diverse routes opgenomen worden. Dit kan 10x een rondje Alverna zijn, maar ook eigen (DOP-)routes vormen een mogelijkheid.

Het zwerfafval in de natuur- en recreatiegebieden moet aanzienlijk verminderd worden. Daartoe moeten er voldoende afvalcontainers geplaatst worden bij de bankjes, picknicktafels,

recreatieplassen en parkeerplaatsen. Uiteraard dienen deze vervolgens ook regelmatig geleegd te worden. Bij grote georganiseerde feesten wordt wel het directe terrein, maar niet de omgeving schoongemaakt.

Actiepunten:

- Bij de Gemeente Wijchen extra bankjes/picknicktafels aanvragen.
- Boekje met wandelroutes opstellen.
- Overleg plegen met de beheerders van de natuurgebieden over het zwerfafvaltraject en het plaatsen van meer afvalbakken.
- Bezoekers bewust maken van noodzaak om zwerfafval te voorkomen.

6.7 DUURZAAMHEID

Huidige situatie

Duurzaamheid is ook voor Alverna een actueel thema. In navolging van wereldwijde, Europese en landelijke afspraken en plannen heeft het College van Wijchen in de 'Roadmap 2040' haar klimaatdoelstellingen beschreven: Wijchen klimaatneutraal in 2040. In de nulmeting is aangegeven waar Wijchen begin 2016 staat en welke stappen er gezet gaan worden om de doelstellingen te behalen. Wijchen ligt op dit moment nog niet op koers. In vergelijking met omliggende gemeenten wordt relatief veel (fossiele) energie gebruikt. Vraag is hoe kunnen de Alvernezen bijdragen aan een klimaatneutraal Wijchen / Alverna?

Gewenste situatie

Ook Alvernezen moeten hun verantwoordelijkheid (gaan) nemen en een bijdrage leveren aan de klimaatdoelstellingen. Bewoners moeten door middel van voorlichting en advies bewust worden gemaakt van wat ze zélf kunnen doen om energie te besparen en hoe ze duurzame energie op kunnen wekken; op / in / bij hun huis of bijvoorbeeld middels een groter coöperatief project in Alverna.

De volgende tips en ideeën zijn ter sprake gekomen tijdens de klankbordbijeenkomst:

- Asbestdak van manege St. Frans moet in 2024 verwijderd zijn. Dit geeft mogelijkheden voor een collectief zonnepanelenproject op het dak.

- De Skiberg heeft maandelijks een hoge energierekening. Er blijken mogelijkheden te zijn om uit de afvalberg energie op te wekken.
- Een oplaadpunt voor elektrische auto's hoeft niet alleen geld te kosten, maar kan ook geld opleveren voor de (horeca-) ondernemers.
- Een lokaal groepje ondernemers formeren die duurzaamheids-adviezen /oplossingen kunnen geven aan de Alvernezen.
- Een energiecoöperatie zoals opgestart in Leur in 2015, zou ook mogelijk moeten kunnen zijn in Alverna. In Leur verdient men in 15 jaar de investering in de zonnepanelen terug en het rendement op de aandelen is 5%, dus een goede belegging.

Actiepunten:

- 0-meting huidig energieverbruik Alverna.
- Informatieavond organiseren over energiebesparing, isolatiemogelijkheden en

het opwekken van duurzame energie.

- Bewoners enthousiasmeren om mee te doen met besparingen en nieuwe ideeën.

6.8 OVERIGE ONDERWERPEN

Alle ingebrachte ideeën zijn besproken in de werkgroep, maar niet alle onderwerpen kunnen we oppakken dus er zijn prioriteiten gesteld. In sommige gevallen vond de werkgroep de haalbaarheid te beperkt. Hieronder volgen enkele onderwerpen die wel benoemd zijn, maar (in elk geval voorlopig) geen vervolg zullen krijgen.

Economische bedrijvigheid

Alverna heeft een kleine dorpskern / winkelgebied. Binnen Alverna is er sprake van enkele leegstaande panden en daarnaast staat de oude Antoniuschool nog leeg. Aan de andere kant is er ook vraag naar bedrijfsruimtes. Deze vraag komt vanuit een specifieke doelgroep; kleinschalige (kunstzinnige) ondernemers die op zoek zijn naar goedkope / gratis / kleinschalige bedrijfsruimtes. De bewoners (jong en oud) hebben aangegeven graag meer diversiteit in het winkelaanbod te zien; fietsenmaker, ijsmakerij, bierbrouwerij, garage etc. Vraag en aanbod zou meer bij elkaar gebracht moeten worden.

Binnen Alverna zijn veel ondernemers actief, waarvan er ruim 50 aangesloten zijn bij de O.V.A. (Ondernemers Vereniging Alverna, zie www.ov-alverna.nl). De O.V.A. organiseert jaarlijks een uitje voor haar leden, maar organiseert en 'financiert' daarnaast vooral een aantal activiteiten in 'ons Alverna'; de koningsdag, de doorkomst van de 4-daagse en de kerstborrel op de laatste zondag voor kerst. Ook draagt de O.V.A. financieel bij aan de uitgave van 'Alverna natuurlijk'. Bij de diverse bijeenkomsten zijn jong en oud van harte welkom.

Asielzoekers en vluchtelingen

In het najaar van 2015 stroomden vele vluchtelingen uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika naar Europa. In Europees verband werden vluchtelingen ook in Nederland opgevangen. Bij een beperkt aantal bewoners van Alverna bestaat de zorg dat een groot aantal van deze vluchtelingen ook in Alverna opgevangen moet gaan worden. Vooral nog zijn er geen signalen of mogelijkheden geschapen om binnen de grenzen van Alverna de vluchtelingen op te vangen en tijdelijk te huisvesten.

Beperken van vuurwerk

Er is een landelijke ontwikkeling gaande waarbij gemeenten of wijken, om vuurwerkoverlast te voorkomen, overgaan tot het organiseren van het afsteken van vuurwerk door professionals in opdracht van de gemeente. Beoogd wordt de overlast met name rondom verzorgingstehuizen en maneges tot een minimum te beperken.

Gevaarlijke bomen

Alverna is trots op haar groene omgeving. Dit mag echter geen gevaar vormen voor mens en dier. Op een aantal locaties in Alverna staan bomen die als gevaarlijk worden bestempeld voor de omgeving en/of het verkeer. Het gaat meestal om afvallende takken.

7. SPEERPUNTEN EN HOE NU VERDER

Nu is het aan jullie dorpsgenoten om wat er door de werkgroep DOP ontwikkeld is, verder vorm te geven. Het echte werk gaat beginnen: wat op papier staat kan gerealiseerd gaan worden! We weten dat er in ons dorp mensen zijn die wat voor elkaar kunnen krijgen en daar zijn we naar op zoek. Zij kunnen helpen om

de plannen die we hebben opgeschreven waar te maken.

Uitwerkgroepen

Natuurlijk beginnen de uitwerkgroepen niet met lege handen. De DOP heeft de thema's benoemd en er ligt als het ware een 'routebeschrijving' klaar. Daarin is per thema aangegeven welke onderwerpen we willen oppakken. Daarmee is het geen dichtgetimmerd verhaal: er is ruimte voor nuanceringen en aanpassingen, maar de richting is door de inwoners wel aangegeven.

Speerpunten

Per thema zijn hieronder de activiteiten benoemd die de werkgroep als speerpunten ziet. Daarbij is een onderscheid gemaakt naar korte- en lange termijn activiteiten.

Speerpunten per thema	Korte termijn (0-1 jaar)	Lange termijn (2-5 jaar)
Thema Wonen		
Onderzoek woonbehoeftes		
Herbestemming oude Antoniuschool		
Potentiele huurocaties benoemen		
Levenshastende woningen stimuleren		
Thema (Jeugd)Voorzieningen		
Onderzoek medische zorgvoorzieningen		
Jeugd disco, filmavonden en knutselbijeenkomsten		
Speelturnen opknappen		
Thema Samenwerken en verbondenheid		
Verenigingen samenbrengen		
Opstellen Voorstelboekje alle verenigingen		
Realisatie van waardige leefbaarheidsgroep		
Project Samen koken		
Thema Verkeersveiligheid		
Verkeersveiligheid Heumenseweg vergroten		
Uitleg/richting afsluiting Leemweg		
Bekendheid Wijkbeheerder als meldpunt vergroten		
Verkeersveiligheid buitengebied vergroten		
Thema Ontwikkeling buitengebied		
Vraagbundeling, snel internet		
Thema Natuur, Recreatie en Omgeving		
Ontsluiting MOB/skiberg		
Paden ski-berg behouden		
Beplanting Graafseweg		
Meer wandel- en fietspaden en bankjes in de natuur		
Zwerfafval aanpakken		
Thema Duurzaamheid		
Informatieavond organiseren		
Optimalisering huidige energieverbruik		
Duurzame energie opwekken		

BIJLAGEN

Overzicht Alvernese verenigingen

- Ondernemers Vereniging Alverna (O.V.A.)
- Voetbalvereniging VV Alverna
- Dansvereniging de "MountainDancers"
- Muziekvereniging "Echo der Bergen," met showorkest "El Monte"
- Sambaband "Eco das Montanhas"
- Dweilorkest "De Neutekrakers"
- Scouting Alverna
- Carnavalsvereniging "De Berendonckers"
- KBO afdeling Alverna
- De Zonnebloem afdeling Alverna
- Gemengde Zangvereniging "Alziesto"
- Dames en Heren koor "Laudate Dominum," verbonden aan H. Jozef Parochie
- Koor "Between," verbonden aan H. Jozef Parochie
- Jongerenkoor Alverna, verbonden aan H. Jozef Parochie
- Toneelvereniging "De Eendracht"
- Vereniging dierenweide "Elkerweide"
- Discotheek "'t Hoshuuske"
- Bridgeclub Wijchen
- Stichting "Alvernese Doe Dagen"
- Ponyclub "Hoogbroek"
- Dartvereniging "Kloster Alverna"
- Dartvereniging "DCA – Dart Club Alverna"
- Dartvereniging "De Teersdijk"
- Biljartvereniging "Oase"
- Biljartclub "Alverna"
- BurgGolf Wijchen
- Oranjecomité Alverna
- Sinterklaascomité Alverna
- Leefbaarheidsgroep Alverna
- Buurtvereniging "Silfranske"
- Teken- en schildervereniging "De kleurencirkel"

Overzicht aanwezigen klankbordbijeenkomst

Naast de werkgroep leden waren de volgende partners aanwezig op de klankbordbijeenkomst:

- Talis - de heer Hamers, de heer Pott, mevrouw van de Wal
- Gemeente Wijchen - de heer van Horck, mevrouw Beck, de heer Rutten
- Brink Wijkcentrum - de heer Legering
- Scouting Alverna - de heer Schamp en de heer Gerritsen
- VVN - de heer Bolck
- Politie - de heer van Doorn
- Into Internet - de heer Jansen
- Holland gaat duurzaam - de heer Vos
- Oase - de heer de Bruijn en de heer Schamp
- KBO Alverna - de heer Sengers en de heer Lasker
- WijWijchen.nl - mevrouw Terpstra
- Manege Alverna – de heer Bongers
- Voorzitter ski-berg - de heer Thijssen

Uitwerking startbijeenkomst

	Eindranglijst	Punten	Percentage
1	Verkeersveiligheid	195	28%
2	Natuur, recreatie en omgeving	109	16%
3	Ontwikkeling buitengebied	103	15%
4	Voorzieningen	78	11%
5	Samenwerken en verbondenheid	76	11%
6	Wonen	54	8%
7	Duurzaamheid	37	5%
8	Openbare orde en veiligheid	36	5%
9	Economische bedrijvigheid	15	2%
	Totaal	703	100%
Eindranglijst JEUGD			
1	Sport & Recreatie JEUGD	301	59%
2	Voorzieningen JEUGD	155	31%
3	Verkeersveiligheid JEUGD	51	10%
	Totaal	507	100%
	Eindtotaal	1210	

DOP heeft contacten gelegd met het Pro College

Pro College Wijchen aan de Acaciastraat 68 is een praktijkschool. Op deze school geven ze praktijkonderwijs aan jongeren tussen de twaalf en achttien jaar met de nadruk op het leren van praktische vaardigheden. Praktijkonderwijs is een vorm van voortgezet onderwijs die leerlingen voorbereidt op een zelfstandig bestaan in de maatschappij. Kenmerkend is dat de leerlingen vooral leren door te DOEN.

Dat DOEN is ook mogelijk in Alverna! Pro College wil graag iets betekenen voor de Alvernezen. Na de zomervakantie van 2016 wordt er een boodschappenservice opgestart in samenwerking met Attent Supermarkt. Ook zijn leerlingen beschikbaar voor klusjes bij de bewoners, denk hierbij bijvoorbeeld aan tuinonderhoud, een stoepje leggen, (koffie)hulp bij activiteiten, fietsreparaties, onderhoud van de begraafplaats etc.

Voor meer informatie: (024) 641 28 17 of wijchen@procollege.nl

COLOFON

Dit is een uitgave van dorpsontwikkelingsplan
Alverna ten behoeve van de dorpsbewoners en
Gemeente Wijchen.

Redactie: Mariska Akkermans

Vormgeving: Maaïke Schamp

Drukwerk: Nezzo, Druten

Eerste druk september 2016

